

Лобич Саг

БРОЈ
17Уређује и издаје
ДУШАН ЧАМПРАГ

Нови Сад, 16 април 1939

За уредништво одговара
ДУШАН ЧАМПРАГГОДИНА
XVI

ОД НЕДЕЉЕ ДО НЕДЕЉЕ
КРОЗ
ГРАД НОВИ САД

× Славни Југословенски вајар, г. Иван Мештровић довршиће у току месеца августа споменик Светозару Милетићу, а у другој половини септембра обавиће се свечано откривање споменика.

× Српска читаоница одржава своју годишњу скупштину 16 априла, у 17 часова, у просторијама читаонице, Трг Ослобођења бр. 2.

× Генерални секретар Трговинске коморе, г. др. Славко Станић дао је опсежан експозе о данашњем привредном стању у нашој покрајини, па је нагласио да се на пољу грађевинске делатности и трговине нарочито осећа прилична малаксалост.

× Поводом растурања скупштине Удружења занатлија за град и срез Нови Сад, бивши градски већник, г. Иван Неофитовић, ткач, упутио је свима занатлијама проглас, у коме их позива да прекину међусобне свађе и сукобе и да почну сложиво да раде.

× Новосадска продуктна и ефектна берба одржала је своју скупштину 14 априла о. г., на којој су претресана важна пољопривредна питања.

× Депутација од 400 гостионичара на челу господ. Мана Вранића посетила је бана г. др. Радавојевића, тражећи да се трошарински терети смање, јер при садашњем стању, гостионичарски сталез много страда. Бан је обећао да ће се код општине заузети да се нешто учини у том погледу.

× Грађевинска делатност у нашем граду, у току месеца марта, била је необично жива. Предрачунска свота пројектованих градњи износи више од 4 милиона динара.

× Сnižене су цене у аутобуском саобраћају на линији Нови Сад-Иришки Венац и Рума-Иришки Венац.

× На језив начин окончала је свој живот у новосадској болници Десанка Ђурчић. Она је сајпровора хируршког одељења скочила у двориште и на месту остала мртва.

× Белу Клинтера, радника из Новог Сада, изболи су непознати младићи ножевима, кад је шетао Дунавском обалом. Он не зна зашто је тај напад на њега извршен.

× Новосадски Окружни суд на пет година робије осудио је радника Шандора Шереша за убиство пољопривредног радника Бранка Попова.

Засада ће се само у једном делу града Новог Сада изградити водовод

Одбори општинске управе свестрано претресају проблем водовода

Нови Сад већ одавно страда услед недовољног, нехигијенског и тешког снабдевања пијаћом водом. Још пре двадесет година, искрсао је план о изградњи водоводне мреже у нашем граду, али прошле су две деценије и у том правцу до данас ништа није остварено. Тек у последње време, иницијативом председника општине г. Косте Миросављевића, почело се интензивно и озбиљно радити на томе, да Нови Сад, најзад, ипак дође до толико потребног водовода. И постоји оправдана нада, да ће Нови Сад, напослетку, ипак, и то у блиској будућности, бити у повољном положају да пије здраву, свежу, добру и чисту воду.

Што наша варош није добила већ пре неколико година водовод, кривица је било у томе, што су раније општинске управе, на основу планова стручњака о изградњи водовода, у градски буџет уносиле огромне суме, од неколико стотина милиона динара, што је, наравно, било немогуће у пракси реализовати.

Још раније се предлагало општинској управи, да се новосадски водовод изгради sukcesивно, не одједном, а то значи да би прво добио водовод онај део града, који је пре рата био настањен. Данас и сами градски технички стручњаци прихватају ову замисао и на основу тога се и воде сада преговори и врше проучавања, на најозбиљнијој бази, да би се што пре остварио план о изградњи водовода.

Према прорачуну једног стручњака, трошкови за изградњу оваквог водовода не би износили баш много. За саме цеви, за подизање водоводне централе и њено снабдевање потребним машинама, била би потребна сума од 20—30 милиона динара. То је свота коју би градска управа, без много тешкоћа, могла увести у свој нови буџет.

Тиме би се решило једно горуће, важно питање, које задире у животне интересе свају Новосађана, а које би опште здравствено стање у нашем граду у знатној мери побољшало.

Како стоје ствари са канализацијом?

Што се тиче канализације, може се рећи да већи део вароши има добре канале. Новосадска канализација баш и није тако лоша, али има извесних

недостатака и дефеката у извесним крајевима Новог Сада. Канализација у нашем граду се често квари и поједине каналске цеви се загушују, махом, због тога, што услед не-

Г. Коста Миросављевић
председник новосадске општине

достатка водовода не добијају довољно воде за испирање прљаве воде и отпадака, који кроз канал пролазе. Кад бисмо имали водовод, новосадски канали би се могли обилно испирати чистом водом. А ту воду канали добијају само кад падне обилна киша. И онда није никакво чудо, што се често канали на равним местима града загушују.

Ранији план о потпуној реконструкцији новосадске канализације, како су то нека предузећа предлагала, били су скопчани с огромним издацима. Стручњаци општински дошли су сада до закључка, да тај план није ни могуће, а ни потребно остварити. Довољно би било када би се садашња, прилично добра канализација, реновирала, поправила и мало проширила у оне делове града где још нема каналских цеви.

Уосталом, општинска управа је већ много учинила за то реновирање. Рђаве цеви су у многим улицама замењене новим, и тако канализација данас функционише много боље него ранијих година.

По налогу председника општине г. Миросављевића, градски инжењер г. Стеван Неранчић почео је интензивно да ради са осталим техничким стручњацима, како би се проблем око пројекта за новосадски водовод дефинитивно решио, и то у што краћем времену. Први већ готов пројект, још у току ове недеље, поднет је грађе-

ОД НЕДЕЉЕ ДО НЕДЕЉЕ
КРОЗ
ДУНАВСКУ БАНОВИНУ

× Велике соколске свечаности приређене су у Петровграду, у оквиру прославе 20-годишњице рада аматерског позоришта „Матица“. Ова лепа културна и национална приредба протекла у је у знаку највећег успеха.

× Буџет сомборске општине у износу од 16,710.823 динара је сада одобрен од стране Министарства финансија. За набавку два модерна градска аутобуса предвиђена је сума од 300.090 динара.

× Буњевачко коло у Сомбору одржало је своју скупштину, на којој је са задовољством констатовано да се буњевачка омладина у лепом броју окупља око Буњевачког кола, што и за просвету и ширење националне свести међу Буњевцима значи много.

× Вршац у својој криминалној статистици и надаље показује повољно стање и скромне цифре на пољу криминалитета. Вршац одавно већ ужива репутацију просвете и честите вароши, са минималним бројем криминалитета.

× У Бачкој Тополи изгорела је кућа са тршчаним кровом ковача Јована Фаркаша. Кућа је изгорела до темеља, а ватрогасци су успели да пожар локализују.

× Због самоубиства свога вереника, 17-годишња Јелица Михајловић из Суботице попила је већу количину масне соде. Сумња се да ће остати у животно.

× У Суботици је приређена веома успела мотоциклистичка трка, у којој је учествовало много мотоциклиста из Суботице и целе северне Бачке.

× Усред Суботице маскирани разбојници напали су пиљарицу Катицу Веле и тражили од ње да им изда 5000 динара, које је имала код себе. Разбојницима је пиљарица рекла да нема новаца, на што су је они претресли и нашли свега 289 динара. 5000 динара је сакрила у своју вуњену чарапу.

× У Жеднику, у католичкој цркви, напали су обесни сеоски момци младог поседника Казамира Авичића и пред самим олтаром изболи га ножевима. Његово стање је тешко, а нападачи су ухапшени.

× У Суботици и на околним салашима опет су учестале криваве каванске туче. Жандармерија и полиција имале су ових дана пуве руке после. Ухапшено је око 20 изгредника.

винском и техничком одбору града. Одбор ће овај план свестрано претрести и, с тим у вези, ће саслушати и мишљење неких других стручњака.

Постоји размисавање само у том погледу, каква вода да се употребљава за снабдевање новосадског водовода. Познато је, да су још пре рата у близини Сајлова вршена бушења, па се том приликом дошло до одличне воде у обилној количини. Други опет предлажу да се употреби дунавска вода, као што то чини београдски водовод, који узима воду из Саве.

Постоји још и један трећи предлог. Геолози су већ раније утврдили, да у северном делу Новог Сада, дубоко у земљи, тече једна река, са чистом, кристалном и свежом водом, која би за циљеве водовода била изврсна. Најчувенији геолошки стручњаци у Европи су за воду код Сајлова нашли да је одлична, а има је толико да би се новосадски водовод могао стално и довољном количином воде снабдевати.

Проблем нашег водовода, како се из тога види, ступио је у фазу остварења. Ми општинској управи желимо скори и пуни успех у том великом и по све Новосађане важном послу.

Нови Сад добио новог заменика бана

Указом Њ. Вел. Краља Петра Другог, наименован је за новог заменика бана Дунавске бановине г. Драгомир Дривчић, београдски судија. Нови подбан је рођен 1897 у Нишу. Кад је завршио правне студије, радио је у прво време у полицајској служби, па је после отишао на студије у Француску. Доцније г. Дривчић именован је за вишег чиновника у београдској општини. Најзад је постао судија и као такав се показао као одличан правни стручњак и мудар делитељ правде.

Нови заменик бана г. Дривчић, својим одличним правним знањем и свестраном спремом, гарантује да ће се послови подбана налазити у чврстој, доброј руди, која ће много допринети такође унапређењу важних интереса наше бановине.

Дама која се свесрдно узима за каритативан рад

Наше угледне новосадске даме, већ деценијама, врше с успехом и предано своју важну мисију на пољу добротворства и тако доприносе много ублажавању сиромаштва и беде у нашем граду. Жена је створена за каритативан рад, јер располаже и са више слободна времена, а признајмо, има и боље, нежније, мекше срце него ми мушкарци, који смо већ огревли у раду и животној борби.

Међу угледним дамама у Новом Саду, истиче се у последње време нарочито г-ђа Олга Радивојевић, супруга бана Дунавске бановине г. др. Радивојевића. Она се свесрдно и са много љубави посвећује том послу и при томе долази у додир са разним добротворним

друштвима ради интензивнијег рада на пољу добротворства.

Ова угледна дама, види се, потпуно је дојасла том племенитом и лепом послу, јер се први резултати њеног заузимања већ почињу да јављају.

Занатлије, прекините међусобне свађе!

У Новом Саду је недавно одржана годишња скупштина Удружења Занатлија за град и срез Нови Сад која је протекла веома бурно и жучно, па је орган власти, ради избегавања тежих последица, сукоба и туче, морао скупштину да распусти. Нова уграва се, према томе, није ни могла изабрати.

Чудна је и жалосна појава ово. Наше занатлије се већ годинама свађају, сукобљавају, међу њима има безброј несугласица и они нису никако у стању, да се једном већ сложе и у сложним редовима боре успешно за своје првокласне сталешке интересе. А то би било веома корисно и хитно потребно, јер занатлијски сталешки наш највише страда, не само услед тешкоћа у раду, већ и због недовољне организације самог удружења.

Међу новосадским занатлијама постоје стотину равних струја, постоје мале групе и фракције, које неће са управом да имају никакве везе и тако онемогућају конструктиван рад у самом удружењу, које је баш због њих и створено. Невероватно је колико велика мржња, суревњивост, па и ривалство, влада међу нашим мајсторима.

Куда то вода? Шта ће наша вредна и добра занатлијска омладина лепог и корисног моћи

„Нови Сад“ са своје стране, срдечно честита г-ђи Олги Радивојевић на овом успеху и жели искрено, да се још и многе друге наше жене угледају на свегао пример супруге поглавара наше бановине.

да научи од својих мајстора, који су типични претставници легендарне српске неслоге? Ништа добро неће научити, наравно.

Треба ти људи да се сете прилика у прератном Новом Саду. Тадање занатлије су живе и најлепшије слози, па су за то и напредовали, а њихово удружење је могло да оствари многе важне ствари у корист сваког појединог занатлије. А треба имати на уму, да је тада теже било радити за једно сталешко удружење, него данас. Тада је туђин кројио капу и диктирао, често, друштвена правила.

Пријатељски препоручујемо нашим несложним и непомирљивим занатлијама, да се угледају на пример својих прератних колега, да се врате у прератно доба и да пођу путем слоге и конструктивног рада, а да се свађе, мржње, несолидног ривалства и конкуренције једном већ окачу. То ће само њиховом добру служити, а само удружење ће тиме добити много, веома много у своје угледе.

Ово би требало учинити, већ и у интересу наше занатлијске омладине. Она треба да се наоружа за будућност да чврстим кораком крочи у живот, како би старије занатлије могле у сигурне руке да предаду свој посао.

Нови председник Трговинске коморе

У свечавој сали Трговинско-индустриско-занатске коморе у Новом Саду одржало је ових дана седницу новоизабрано Коморско веће. На тој конституционој седници на дневном реду је био избор чланова управе Коморског већа. Нарочито живо интересовање показивало се за избор председника, јер се против досадањег председника г. Косте Миросављевића, који је у исто време и председник новосадске општине, појавила опозиција, која је угледног новосадског трговца г. Јована Ђулума кандидовала за председника.

Пленарну седницу Коморског већа отворио је г. Миросављевић и одржао дужи говор, у оквиру кога је иложио досадању делатност коморе. Указао је на то да је 1 фебруара ове године навршено двадесет го-

дина како је комора основана. Нагласио је, да је он тада био код тадањег министра трговина Стојана Рибарца, па је интересован да влада одобри оснивање трговинске и занатске коморе у Новом Саду. Министар Рибарац је, без даљшега, одмах издао дозволу за оснивање коморе, па је у јануару 1919 наименовано прво Коморско веће.

После говора г. Косте Миросављевића, прешло се на избор управе Коморског већа. За новог председника већа је изабран са 47 гласова г. Јован Ђулум, док је г. Миросављевић добио 16, а г. Сава Гркивић 1 глас. За потпредседнике су изабрани г. г. Јулије Крајачевић, Илија Милованчев, индустријалац и Густав Фистер.

После избора председника, прешло се на избор чланова појединих коморских одбора.

Један народ, једне бриге и радости

У „Косовским Новинама“, добро уређеном провинцијском листу, који излази у Косовској Митровици, у најновијем броју, навишли смо на првој страни на чланак под насловом „Југословени у Мађарској и Мађари у Југославији“, који је „Нови Сад“ пре три недеље први објавио. Нас радује, што се наш

колега са нашег херојског Југа интересује за ове проблеме, који нас све интересују, и што из тога геста можемо да констатујемо, да се чак и у Јужној Србији, праколевци Српства, будно прате догађаји и проблеми, који заседају, у првом реду, у животне интересе наше Војводине.

Ово је уједно и дирљив и диван доказ наше југословенске националне солидарности, наше опште љубави за јединство. Дишемо сви истим патриотским дахом, срца нам стрепе и куцају од радости, кад ма у коме делу нашег народа прете неке опасности, кризе, поплаве или друге недаће.

Интересовање Јужне Србије за Војводину доказује, да наши тамошњи сународници будно прате све што се дешава не само у Војводини, него и у целој земљи. То значи да смо, ипак, упркос лажних навода и извртавања непријатеља нашег народа, један народ, имамо исте бриге, исте радости, исти мисли и исте жеље.

Југословенска мисао, мисао јединства државе и народа, за минутих двадесет година се снажно изградила и ојачала. Данас се осећа знатно већа солидарност међу свима Југословенима, без обзира на крај у којему они живе, него икада до данас.

Ми Војвођани смо, поред синова Шумадије, били увек на бравичу за југословенску солидарност и нама је мило, кад видимо да су се и наша јужна браћа већ давно загрејала том идејом, која свима нама једино може да користи, донесе благодарење, снагу, сигурност и у земљи и у односима према иностранству.

Излози који су освојили све Новосаткиње

Новосадска угледна фирма „Текстопродукт“ аранжирала је за време два дана Ускрса своје излоге и саму унутрашњост радње дивно, раскошно, са много укуса. То је, уистину, била изложба модних артикала који наше даме живо интересују. Дивота је било гледати разне тканине које су ту биле са стручним знањем, естетиком и лепо поређане. Видело се да их је прави мајстор аранжирао.

У улици Краља Петра Првог 25, пред радњом фирме „Текстопродукт“ од јутра до мрака, за све време ускршњих празника, окупљала се велика маса отмених дама, младих девојка из Салајке и цео женски свет је хрлио да види ту невиђену лепоту и раскош у женским ткањима. Не зна се шта је било лепше или излози или унутрашњост трговине.

Ова лепа и примамљива слика за жене, потсетила нас је на сличне успеле приредбе у Њу-Јорку, Паризу и другим великим престоницама Европе.

Ми, са своје стране, срдечно и искрено честитамо сопственику радње г. Мицићу, као и његовом сараднику г. Камлеру, који у фабрици Мицић и Камлер производи најаврсније материје, по најновијој моди, а усто ув веома солидне цене. Уверени смо да ће ова фирма овакве аранжмане поново приређивати ускоро и тиме давати пример и осталим нашим трговцима, како се може лепо и укусно излог уредити.

* Не заборавите, да књићара „Славија“ има све савремене књиће. Нови Сад, Пашићева и Краља Петра I улица.

ШТА ПИШЕ ЧИТАЛАЦ?

Чувени коцкарски апарати, које свет назива „Кореја“ а који су смештени по неким друго-класним локалима у нашем граду, били су прилично у употреби док су постојали. Нарочито сиромашни радници су били чести и ревни „клиенти“ ових апарата, који маме човека, заносе га највећом коцкарском страшћу, јер се за динар може добити једним потезом руке двадесет динара.

И многи ваши суграђани су страдали, јер су губили доста коцкајући се на овој машини, можда из баксузлука, а вероватно и због тога што је систем овог апарата такав, да треба да се користе и они који га држе у свом локалу, па и држава дође до свога новца, а да и добротворна страна буде задовољна.

И ови апарати су пред Ускрс ишчезли из локала новосадских. Не знамо из кога разлога, али знамо да су многе мајке, жене и сестре одахнуле кад су то чуле. Јер њихови мужеви, синови и браћа неће више губити на коцки. Али њихова радост је била прерана. На сам Ускрс и после Ускрса још неколико дана, апарати су се повампирили. И сада је бацање динара ишло жешће, страсније него икада. Имало се доста новаца — за бацање, био је Ускрс..

Али радост неких непоправних новосадских коцкара је била такође преурањена. Већ трећег дана Ускрса, нестали су апарати поново из свију локала. И данашње стање је ово: опет се жене осмеђују и срећне су, што их нема... Прави је думбус с тим коцкарским машинама! М. Д.

(При самом закључку листа, морамо са жаљењем да констатујемо, да је и наша радост била преурањена. Данас се фамозни „Кореја“ опет појавио.)

ЈЕДНА РУЖНА ПОЈАВА

Кад се нека аномалија појави у нашем граду, кад напукне у некој улици асфалт или се поквари калдрма, кад се загуши канализација, многи наши суграђани, одмах, криве за све те недаће општинску управу. А не мисле дубље и не могу да се присете, да општина, ипак, није у сваком случају одговорна и крива за настале штете по улицама и кварење коловоза и тротоара.

Навешћемо само два примера, да се читаоци увере, да је ово наше тврђење заиста тачно. Има несавесних домаћица које бацају свакојаке крупне предмете у канал, па се после чуде, како се канализација могла загушити. И крива је општина! Многи наши кућевласници не паже на чистоћу пред својим кућама и тако се улицама нагомилава прашина и разна друга прљавштина, без потребе, а и ту се криви општина!

Па и наша деца и раскалашни омладинци, чине штете по граду, на јавним местима, за које се опет окривљује општинска управа. Да поменемо само жице, које се повлаче кроз мале дрвене стубове око алеја и рондела са травом и дрветима на Ламаву, па и у другим кра-

јевима старог Новог Сада. Општински стручњаци, за кратко време, на више места оправљали су те жице и уредили ограде алеје. У Илије Огњановића улици, например, улични мангупи су, већ два дана доцније, покидали те жице, на неким местима их извадили, газећи по алејама и кварећи их.

Против ове ружне појаве треба сваки Новосађанин да се

најодлучније бори. Кад приметити неког мангупа да кварити жице или прави неки други квар на штету општинске управе, треба га одвести или родитељима или предати првом редару, ради строгог укора или чак и кажњавања. Јер општина не може ипак сваког месеца оправљати жице и вршити поправке, које изазивају неовлађени одрасли и раскалашни, обесни омладинци!

Успела априлска шала „Новог Сада“

Многи грађани су насели духовитој шали нашег уредника

Наша читаоци се сећају, да смо у броју „Новог Сада“ од 1 априла објавили кратку белешку под насловом „Застава“ поново излази као дневни лист“. За старе листе, који добро познају новосадске прилике, била је ова белешка провидна и они су знали да је реч о априлској шали. Али само малобројни су били такви упућени.

Огроман број је, ипак, васео овој духовитој подвали нашег уредника г. Чампрага, који не мирује док неком у листу или у приватном животу не подвали. Као еклатантан доказ да је наша априлска шала овога пута успела изнад сваког очекивања, навешћемо неколико случајева и примера.

Провинциска штампа је пренела дословно ту нашу вест, као сасвим озбиљну ствар, у рубрици, где се објављују важне ствари. Тако је, на пример банатски недељни лист „Југословен“, који излази у Великој Кикинди, у рубрици „Вести“ објавио ту белешку о поновном покретању „Заставе“. Уредник, а вероватно и његови читаоци, ствар су донста, схватили као озбиљну.

Искрено жалимо, што смо нашег колегу из Велике Кикинде послали у април, али тај исти мајер десно се и многим нашим Новосађанима, иначе интелигентним и опрезним људима, који се првога априла до зуба наоружавају против „априлила“ а.

У редакцију „Новог Сада“ су 1 и 2 априла, у већем броју, долазили неки наши читаоци и претплатници и питали, где се може добити први број „Заставе“. Добијали смо и писмене упите. Неки наши наивни суграђани су чак отишли до штампарије Дунавске бановине, да виде да ли се тамо може добити васкрсли радикални лист, који је у своје време био, за-

најодлучније бори. Кад приметити неког мангупа да кварити жице или прави неки други квар на штету општинске управе, треба га одвести или родитељима или предати првом редару, ради строгог укора или чак и кажњавања. Јер општина не може ипак сваког месеца оправљати жице и вршити поправке, које изазивају неовлађени одрасли и раскалашни, обесни омладинци!

једна стара радикалка из Салајке, чувши да је „Застава“ опет покренута, опила се и почела да пева и игра од радости. Неки наши Подбарци су обишли све кноске по вароши и тражили свој ранији „лајб-журнал“. Али сва та потера и трка за „Заставом“, остала је неуспешна, јер се „Застава“ нигде није могла пронаћи. Јер је то била само априлска шала!

Не бисмо баш волели да чујемо оне речи и псовке, које су насамарени Новосађани слали на наш рачун, кад су видели да им је подваљено о првом априлу, јер има и сангвиничних, пакосних Новосађана, који и за априлску шалу умеју да се озбиљно наљуће.

Али шалу на страну. Овај случај је типичан по наше Новосађане и Војвођане. Он нам показује, да је љубав према нашем најстаријем и најсрпскијем листу, Милетићевој „Застави“, још жива, да је усмелена на њу остала сасвим свежа и да се појавила велика радост код свију, који су поверовали, да ће стари радикалски орган васкрснути из мртвих. То је озбиљна страна наше априлске шале.

И због тога, сасвим озбиљно, можемо да констатујемо, да је, заиста, штета што тај наш лист, са великим и сјајним традицијама, и данас не излази као дневник. Па нека нам послужи као утеха, да ипак постоји нека слаба нада, да ће једном, можда, кроз дуже времена, „Застава“, донста, излазити и служити интересима Новосађана, Војвођана и југословенској заједници.

Првог априла о. г. ступили су на снагу државни и бановински буџети

Упоредо са доношењем буџета државних расхода и прихода за 1939/40 годину, разматрани су и одобрени буџети расхода и прихода свих бановинских фондова управа за 1939/40 годину, као и већи део буџета градских општина за 1939/40 годину.

Расходи по буџетима свих бановина за буџетску 1938/39 годину износили су 914,992.761 динара, а буџети свих бановинских фондова износили 66,000.000 динара. Према томе, укупни бановински расходи у буџетској 1938/39 години износили

су 981,502.761— динара. Расходи по одобреним буџетима за нову, 1939/40 буџетску годину износе 988.626.142— динара, а расходи по буџетима бановинских фондова и заклада 61,540.172 динара — дакле укупно сви бановински расходи за 1939/40 годину износе 1.050,166.314— динара.

Расходи бановина за буџетску 1939/40 годину, упоређени са расходима за 1938/39 годину, показују повећање од 68,573.553 динара. По бановинама ово се повећање расхода распоређује:

Дравска	дин.	16,264.040—
Савска	„	10,224.000—
Врбаска	„	446.414—
Приморска	„	10,236.329—
Дринска	„	8,330.344—
Зетска	„	1,245.602—
Дунавска	„	15,727.520—
Моравска	„	4,791.562—
Вардарска	„	1,307.740—

Свега динара 68,573.553—

Ово релативно скромно повећање расхода појављује се као последица нормалног развоја послова у бановинама, и то како у административном делу, тако и код предузећа.

За покриће овако повећаних бановинских расхода у 1939/40 буџетској години није било потребно заводити један нови налог нити повећавати постојеће дажбине. Покриће повећаних расхода и уравнотежење бановинских буџета предвиђено је и обезбеђено бољом организацијом и ефикаснијом контролом наплате службе а с обзиром на резултате остварених прихода у току 1938/39 године.

Укинуте су извесне бановинске дажбине, које су нарочито тешко теретиле народну привреду а такође и оне особене дажбине које нису постојале у свима бановинама. Поједине врсте бановинских дажбина биће и даље предмет пажљивог проучавања и у том погледу, у границама могућности, настојаће се да се изврше извесне корекције у интересу народне привреде и пореских обвезника.

Несавесни родитељи које би требало строго кажњавати

Већ дуже времена Новосађани имају прилике да виде нешто, што изазива језу, гнушање и највећу осуду. Страшно је видети, како мале девојчице, у ритима, босоного, прљаве и масне, мусаве у лицу, са одблата црним рукама, нуде по локалима касно у вече, па чак и ноћу, букетиће цвећа. То није уствари ни продаја цвећа, него обична прошња милостиње.

Те јадне, сиромашне девојчице несавесни родитељи, који не воле да раде, шалу под претњом батинама да продају цвеће по каванама и другим локалима. Ове родитеље треба најоштрије осудити и строго кажњавати, јер шта ће бити од тих девојчица, кад се морају ноћу да потупају по локалима, влажући своје нежно детиње тело најопаснијим болестима.

Надлежни би морали хитно и енергично да реше ово питање!

Легло смрада и прљавштине у центру Новог Сада

Уредништво „Новог Сада“ добило је ово писмо:

„Као председник Удружења превозника робе колима са животинском запрегом, слободан сам да Вас умолим, г. уредниче, да у вашем цењеном листу донесите следеће:

Против чланова горњег Удружења власници кућа, а и сами станари у близини стајалишта, а које се налази на углу Краља Петра II. и Царинске улице, — тужакали су наше чланове бескрај пута, да се чистоћа на самом стајалишту не

Девета Међународна пољопривредна и сточарска изложба и сајам

од 29 априла до 2 маја 1939 године у Новом Саду.

Посетиоци уживају 50% попушта на железницама и бродовима.

одржава и да од смрада није човек у стању да прође. То је и нас саме чудило откуд толики смрад, када ми наше стајалиште у реду држимо, јер нам је то и путем Управе полиције наређено. Ми смо због тога имали много неприлика, а сада се испоставило, да није кривица до нас, него до тога, што у једној кући која се налази у близини не износи се ђубре из нужника, него се баца у канал, који се запушио, то се сва прљавштина излила из канала, и то баш код нашег стајалишта. Утврдили смо одакле потиче смрад. Из тога се јасно види да није кривица до нас и наше стокe, него оних укућана.

Смрад је сада, како су настали топлији дани, просто неиздржљив, а ако скоро не падне киша, осећаће се смрад још за дуго. Ми смо забринуте за своје здравље, а то исто се односи на све пролазнике који тај смрад удишу.

Нови Сад, 13 априла 1939 г.

Иван Бујић

председник Удружења.

Са своје стране осуђује и редакција „Новог Сада“ крајњу несавесност кућевласника, који у центру града праве овакав неред, а испадају криви они који са тим немају никакве везе.

Ми смо стално наглашавали да треба што више рачуна водити о хигијени и чистоћи у нашем граду. Надлежни нису увек криви што се о томе не води рачуна. Из овога писма г. Бујића, видимо јасно, да су веома често крива и приватна лица, што се ред у кућама и на улицама не одржава како треба. Несавесни кућевласници и неки станари доприносе нереду који се јавља.

Руска радио певачица гђа Јанчевецка лева у Н. Саду

Позната и симпатична руска радио певачица гђа Олга Јанчевецка, која је Новосађанима позната по честим певањем пред београдским радиом, стигла је у Нови Сад, где ће данас у суботу увече, у сали Спомен-дома приредити концерт. Она се спрема да пође у иностранство, па претходно жели да пева у Новом Саду, за који је већ раније чула да се одушевљава лепом и умилном руском песмом.

Као певачица великог стила, гђа Јанчевецка је, још пре неколико година, једним ударем освојила београдску публику. Она дивно пева, руске романсе и народне, па и наше песме, а има заиста диван мио глас који заноси.

Концерт почиње у 20 часова, а улазнице су популарне, од 5 до 25 динара. Популарној руској певачици гђи Јанчевецкој желимо да вечерас пожње највећи успех са својим дивним руским песмама.

Већ и деца почела да пију алкохол

Једно зло које треба по сваку цену искоренити

Још се сви сећамо случаја, који се десно у Новом Саду, пре неколико месеци. У Краља Петра Другог улици нађен је један трештено пијан онесвешћен гимназијалац, за којег је утврђено, да је син богатих, угледних Београђана. Овај случај је све нас одрасле у највећој мери запањено.

Али такви случајеви су се поновили и у другим местима Војводине, па и у Новом Саду. Деца су почела да троше алкохол! Страшна, језива појава, против које се сви ми, којима је још стало до здравља и напретка наше младе генерације, морамо борити и то зло искоренити.

Родитељи су много криви, што се деца, пре времена, почињу да одају алкохолној страсти. Има неких наших суграђана, који кад пију ракију или вино код куће, из каприса или неке пасиве, силом нуде и своје малишане да коштају „слатку капљицу“. Нормално дете, обично, с одвратношћу одбија алкохолно пиће, ракију му страшно смрди а вино му је кисело или горко.

Али ти несавесни родитељи, који нису свесни шта чине, наваљују на своје дете, па чак и прете батинама, ако малишан неће да искапи чашу са ракијом или вином. То је патолошка појава, коју би требало на радикалан начин угушити.

Имао сам прилике, већ у више махова, да видим страхан привор: у неким отменијим ресторанима, па и мањим крчмама, седе мајка или отац са својим дететом касно увече. Детету нема ни пет-шест година и оно, због каприса својих веселих и накресаних родитеља, мора да пије. Дете је сањиво, спавало би, и није му доста до алкохола. Плаче, крда се, отима се, гура повућену чаша од себе, али ништа не помаже. Треба, по погрешном схватању његових родитеља, што пре да постане — пијаница!

— Кудa ово зло води, сваком трезвеном и озбиљном човеку мора бити јасно. И сви ми морамо повести најоштрију борбу против патолошке појаве, против овог великог зла, које се у последње време, најалост, нагло шири. Деца не смеју постајати алкохоличари, када већ међу нама одраслима има довољан, репрезентативан број пијаница!

Један родитељ.

Писма и рукописе, који се одnose на уредништво „Нови Сад“, треба слати на адресу: Нови Сад, поштански фах 14.

КЊИЖЕВНОСТ

Ових дана изишла је из штампе књига: „Ваздушни напад и упутство за заштиту становништва“ од Михаиловић Данила, пристав Краљевске банске управе у Новом Саду.

Књига је мањег формата и садржи 64 страна. Иста је писана ради упознавања шире публике са средствима ваздушних напада, као што су: разорне бомбе, запаљиве бомбе, бојни отрови, бактерије, брзометни топови и митраљеви.

Тако исто дато је упутство за заштиту становништва од непријатељског напада из ваздуха у опису појединих мера и радника као што су: служба обавештавања, маскирање, замрачивање, евакуација становништва, заштита од разорних и запаљивих бомби, заштита од бојних отрова, заштита од бактерија, заштита домаће стокe, упутства појединцима у случају бомбардовања и т. д.

Књига је врло лепо састављена и као таква може корисно послужити сваком појединцу, а нарочито широј публици, ради упознавања са средствима ваздушних напада и заштитним средствима.

Цена је књизи 5 дина, а са поштарином 650. Новац треба послати унапред, јер иначе књига се шаље уз поузеће од 9 дина. Ако се књига наручи у више примерака онда се даје по 5 дина по комаду, а поштарину плаћа писач.

За порудбину књиге обратити се на адресу писца: Михаиловић Данило, пристав Краљевске банске управе у Новом Саду, Бошковићева 4. — уплата се може вршити и чековним рачуном Бр. 39806 код Поштанске штедионице у Загребу.

Најновији број Весника Друштва Фрушка Гора

Изишао је из штампе четврти, априлски број Весника Друштва Фрушка Гора у Новом Саду. Овај број је посвећен пролећу и фрушкогорској туристички. Садржај је разноврстан и интересантан. Поред уобичајеног Месечног писма, Весник доноси још и следеће прилоге: г. Васа Стајић: Почетак нашег фрушкогорског планинарења; г. Мирко Савић: Фрушка Гора нема потребне услове за повољан развој планинарства; г-ђица др. Љубица Штрбоја: Скаутизам и планинарење по Фрушкој Гори. Затим, Јахорина — Бела Сахара: Рад Планинарског управног одбора ДФГ; интересантна је и занимљива оmlадинска страна, па чланак Нови модерни хотели на Јужном Јадрану поред другог интересантног пропагандно-туристичког и планинарског материјала, железничких повластица итд. На крају иду концизни и кратки прикази

туристичке литературе и разноврсне разне вести. — Уредник Весника је г. Гаја И. Грачанин, главни секретар ДФГ. — Чланови Друштва добијају Весник бесплатно. Годишња претплата за нечланове износи 15 динара, цена поједином броју 1,50 динара. — Огледни примерци на захтев бесплатно, на адресу Друштва, Нови Сад, Краља Александра ул. бр. 21.

Добро чишћено одело је трајно и елегантно

ЕТИЛЕН

Нови Сад, Вр. Петра II. 4
Чисти суво ваше одело

Чему се Новосађани смеју?

Ќобна забуна

Шеф једног великог новосадског предузећа обилазно је ових дана све канцеларије и у једном углу примети једног чиновника, који је мирно читао новине. Шеф му је пришао и, љутито севајући очима, упитао га бесним гласом:

— Колико ви плате имате, господине?

— 1500 динара.

Шеф извади свој новчаник и рече:

— Ево вам ваших 1500 динара. А сада гледајте да се одмах изгубите из моје канцеларије, јер нећу да видим око себе чиновнике, који дангубе и за време посла мирно читају новине!

Младић је примио новац, узео шешир и хитним корацима напустио канцеларију.

— Зашто примате у службу овакве лење беспосличаре? упитао је мало доцније шеф строгим гласом деловођу, који је у истој соби седео и био удубљен у свој посао.

— Тај младић није био наш чиновник, господине шефе. Он нам је донео неке ствари из једне штампарије и чекао да му дам приваници.

Кад је жена љубоморна

Једна млада и лепа жена, сва узрујана, улази у трговину оружјем и узбуђеним гласом тражи од помоћника:

— Можете ли ми продати један сигуран, добар револвер?

— Молим вас, госпођо, какав револвер желите да купите?

— За два лица!

Сасвим поуздан благајник

Шеф жели да искуша свог благајника, па га пита:

— Шта бисте ви радили, кад бисте ушли у туђу собу и ту нашли пола милиона динара?

— Шта бих радио? Ништа не бих радио! Живео бих од ренте!